

PRAMENY A LITERATURA

PRAMENY

1. Korespondence české královny-vdovy Žofie Bavorské (orig.: missivy neboli listy poselací: německy); deponována v Bavorském státním archivu v Mnichově: Bayerisches Hauptstaatsarchiv München, Geheimes Hausarchiv: Korrespondenzakten, Fasz. Nr. 543 (dále jen BayHStA, GHA-KorrAkt, Fasz. Nr. 543) – **Literatura a regestová edice:** Kopiczková, Božena: Mnichovský fascikl č. 543: korespondence královny Žofie z období března 1422–prosinec 1427. Dodatky ke studii F. M. Bartoše, *Mediaevalia Historica Bohemica* 8, 2001, s. 121–138; Dvořáková, Daniela: Žofia Bavorská a Žigmund Luxemburský. K bratislavskému pobytu české královny, *Studia Mediaevalia Bohemica* 1, 2010, s. 75–114: Příloha: slovenské regesty listin, s. 101–112, č. 1–39.

2. Ostatní prameny

Acta summorum pontificum res gestas Bohemicas aevi praehussitici et hussitici illustrantia, pars 1–2, edidit Jaroslav Eršil, Pragae 1980.

Archiv český čili Staré písemné památky české i moravské – díl 1., sebral a vydal František Palacký, Praha 1840; díl 2., sebral a vydal František Palacký, Praha 1842; díl 4., sebral a sestavil František Palacký, Praha 1846; díl 6., sebral a vydal F. Palacký, Praha 1872; díl 28.: Zprávy o statcích venkovských z archivu města Prahy, L–Z, vydal Josef Teige, Praha 1912

Archiv Koruny české. Katalog listin z let 1378–1437, ed. Antonín Haas, Praha 1947
Cestopis tzv. Mandevilla. K vydání připravil a poznámkami a slovníčkem opatřil František Šimek. Předmluvu napsal Josef Janáček. Závěrečnou poznámku napsali František Šimek a Miloslav Kaňák, Praha 1963.

Codex diplomaticus Lusatiae Superioris III, enthaltend die ältesten Görlitzer Ratsrechnungen bis 1419, hrsg. von Richard Jecht, Görlitz 1905–1910.

Codex juris Bohemici – tomi II. pars 2: *Jus terrae atque jus curiae regiae saeculi XIVmi* [1306–1420]; tomi II pars 3: *Scripta ad rem publicam administrandam spectantia saec. XIV*. Edidit Hermenegildus Jireček, Pragae 1870–1889.

Codex juris municipalis Regni Bohemiae – Sbírnka pramenů práva městského království českého: Tom. I. *Privilegia civitatum Pragensium*. – Privilegia měst pražských. Ed. Jaromír Čelakovský, Praha 1886; Tom. II. *Privilegia regalium civitatum provincialium regni Bohemiae annorum 1225–1419* – Privilegia královských měst venkovských v království českém z let 1225 až 1419. Ed. Jaromír Čelakovský, Pragae 1895.

Deutsche Reichstagsakten unter König Wenzel, hrsg. von Julius Weizsäcker, Bd I–VI (= s. 619)

Fuetrer Ulrich, *Bayerische Chronik*, hrsg. von Reinhold Spiller, (*Quellen und Erörterungen zur bayerischen und deutschen Geschichte*, N. F.-Bd. 2, Abt. 2): Neudruck der Ausgabe, Aalen 1969².

Husitská kronika Vavřince z Březové. Text přeložil František Heřmanský. Úvod a studii Vavřinec z Březové a jeho dílo napsala a poznámkami doplnila Marie Bláhová, Praha 1979.

Chronik von den Fürsten von Bayern (= Hans Ebran von Wildenberg), hrsg. von F. Roth (*Quellen und Erörterungen zur bayerischen und deutschen Geschichte* N. F. 2, I. Abteilung), München 1905.

Chronik de Stadt München viz Stahleder Helmuth

Kronika tak řečeného Dalimila. Ze staročeského originálu přeložila Marie Krčmová, přebásnila Hana Vrbová, Praha 1977.

Libri erectionum archidioecesis Pragensis saeculo XIV. et XV. Liber VI (1397–1405), edidit Antonius Podlaha, Pragae 1927

Marko Polo, šlechtic benátský: *Milion o záležitostech Tatarů a východních Indií s popisem života a zvyku oněch krajů i mnoha jiných znamenitých i podivuhodných věcí popsaných ve třech knihách a neuveřejněných dosud v míře takto úplné a rozsáhlé ve zpracování Giovannioho Battisty Ramusia*. Předmluva a překlad Miroslavy Matušové, Praha 1961.

Monumenta Vaticana res gestas Bohemicas illustrantia. Tom. V, 1–2: *Acta Urbani VI. et Bonifatii IX. pont. Rom. 1378–1396, 1397–1404*, opera Camilli Krofta, Pragae 1903–1905

Nejstarší česká rýmovaná kronika tak řečeného Dalimila. K vydání připravili Bohuslav Havránek a Jiří Daňhelka. Historické poznámky napsal Zdeněk Kristen. Druhé vydání, Praha 1958.

Nejvyššího sudího Království českého Ondřeje z Dubé Práva zemská česká. Vydal, úvodem a poznámkami opatřil František Čáda, Praha 1930.

Neumann, Augustin (ed.), *Nové prameny k dějinám husitství na Moravě*, Olomouc 1930
Novotný, Václav: *Mistra Jana Husi korespondence a dokumenty*, Praha 1920.

Próza českého středověku (Živá díla minulosti). K vydání připravili, vydavatelskými poznámkami, vysvětlivkami a slovníčkem opatřili Jaroslav Kolár a Milada Nedvědová, předmluvu napsal Jaroslav Kolár, Praha 1983.

Quellen- und Urkundenbuch des Bezirkes Teplitz – Schönau bis zum Jahre 1500. Bearb. von August Müller, Prag 1929

Regesta sive rerum Boicarum Autographa Regni Scrinii fideliter in Summas contracta. Opus cura C. H. de Lang inceptum, nunc autem cura G. Th. Rudhart continuatum. Vol. XIII (continuationis IX.), Monaci 1854. [= *Regesta sive Rerum Boicarum Autographa* (ad annum usque 1300), Bd. I–XIII, München 1822–1854; Bd. XIV (Register), München 1927].

Regesta Bohemiae et Moraviae aetatis Venceslai IV. (1378 dec. – 1419 aug. 16.): tom. III. *Fontes Archivi publici Trebonensis*, ed. Božena Kopiczková, Pragae 1977.

Regesta Bohemiae et Moraviae aetatis Venceslai IV. (1378 dec. – 1419 aug. 16.): tom. V: *Fontes Archivi nationalis, pars I: Litterae monasteriorum, fasc. 1* (1378–1397), edd. Karel Beránek – Věra Beránková, Pragae 2006.

Regesta imperii XI. Die Urkunden König Sigmund 1410–1437, verzeichnet von Wilhelm Altmann, Innsbruck 1896

- Reliquiae tabularum terrae Regni Bohemiae anno MDXLI igne consumptarum – Pozůstatky desk zemských království Českého r. 1541 pohořalých, I–II, vydal Ferdinand Tadra, Praha 1895.
- Rerum Boicarum scriptores, tom. II., ed. Andreas Felix Oefelius, Augustae Vindelicorum 1763.
- Roth, Friedrich: Des Ritters Hans Ebran von Wildenberg „Chronik von den Fürsten aus Baiern“, in: Quellen und Erörterungen zur bayerischen und deutschen Geschichte, N. F. II, 1–2, 1905 (Neudruck 1969).
- Sedláček, August: Atlasy erbů a pečeti české a moravské středověké šlechty, sv. 1–5, edidit Vladimír Růžek, Praha 2001–2003.
- Stahleder, Helmuth: Herzogs- und Bürgerstadt. Die Jahre 1157–1505. Bd. 1: Chronik der Stadt München. Für das Stadtarchiv München herausgegeben von Richard Bauer, München 1995.
- Staré letopisy české. (Texty nejstarší vrstvy.) Vydali Alena M. Černá, Petr Čornej, Markéta Klosová, Praha 2003: (Prameny dějin českých – Fontes rerum Bohemicarum, Nová řada, 2. díl)
- Staročeská Alexandreida. Uspořádal Václav Vážný, Praha 1949.
- Sto listů M. Jana Husi, vybral, latinské přeložil a poznámkami doprovodil Bohumil Ryba, Praha 1949.
- Tomek, Václav Vladivoj – Teige, Josef: Základy starého místopisu Pražského I–III, Praha 1866–1912, [1915].
- Über Formelbücher, zunächst in Bezug auf Böhmisches Geschichte. Nebst Beilagen. Ein Quellenbeitrag zur Geschichte Böhmens und der Nachbarländer im XIII., XIV. ud XV. Jahrhunderte, hrsg. v. Franz Palacky, Lieferung 1–2, Prag 1842, 1847.
- Vítovský, Jakub: Lampa z pozůstalosti královny Žofie Bavorskej v Mestkom múzeu v Bratislave, Ars 1, 1991, s. 44–58; na s. 54–57 je uvedena německá edice pozůstalostního inventáře královny Žofie.
- Ze zpráv a kronik doby husitské. Vybral, sestavil, k vydání připravil a úvodní studii napsal Ivan Hlaváček. Latinské texty přeložili František Heřmanský, Bohumil Ryba, Eva Kamínková a Rudolf Urbánek. Staročeské Husovy listy přeložila Marie Krčmová, Praha 1981.

LITERATURA

- Ad vitam et honorem.** Profesoru Jaroslavu Mezníkovi přátelé a žáci k pětasedmdesátým narozeninám. K vydání připravili Tomáš Borovský, Libor Jan a Martin Wihoda, Brno 2003.
- Anděrová, Romana: Historie ZOO Praha, Praha 2008.
- Antika a česká kultura.** Zpracoval autorský kolektiv za vedení Ladislava Varcla, Praha 1978.
- Atlas zur Geschichte. Bd. 1, Von den Anfängen der menschlichen Gesellschaft, Gotha – Leipzig 1973.
- Baletka, Tomáš: Dvůr, rezidence a kancelář moravského markraběte Jošta (1375–141), SAP 46, 1996, s. 259–536.
- Barciak, Antoni: Wrocław jako centrum administracyjne w dobie Luksemburgów, in: **Korunní země v dějinách českého státu III**, s. 245–253.

- Bartlová, Milena: The Magic of Image: Astrological, Alchemical and Magical Symbolism at the Court of Wenceslas IV, in: The Role of Magic in the Past. Learned and Popular Magic, Popular Beliefs and Diversity of Attitudes. Edited by Blanka Szeghyová, Bratislava 2005, s. 19–28.
- Bartlová, Milena: Was Queen Sophia of Bavaria an Art Patron?, in: **Prag und die grossen Kulturzentren Europas in der Zeit der Luxemburger**, s. 623–634.
- Bartlová, Milena: Comparing the Incomparable? Wenceslas IV and Sigismund, their Quenns, and their Images in: Kunst als Herrschaftsinstrument. Böhmen un das Heilige Römische Reich unter den Luxemburgern im europäischen Kontext, hrsg. von Jiří Fajt und Andrea Langer, München 2009, s. 368–376.
- Bartoš, František Michálek: Předvečer husitské revoluce v osvětlení pražského duchovního, JSH 8, 1935, s. 43–49.
- Bartoš, František Michálek: Česká královna v husitské bouři, JSH 10, 1937, s. 15–30.
- Bartoš, František Michálek: Čechy v době Husově 1378–1415, ČD II.6, Praha 1947.
- Bartoš, František Michálek: Husitská revoluce I. Doba Žižkova 1415–1426, Praha 1965.
- Baum, Wilhelm: Císař Zikmund. Kostnice, Hus a války proti Turkům. Z německého originálu přeložili Danuše Martinová a Martin Kocek. Doslov napsal František Kavka, Praha 1996.
- Beneš, František: Johana z Rožmitálu a královna Johana, Vlastivědný věstník Podbrdská 7, 1973, s. 155–255.
- Benešová, Klára: Pražská sídla Václava IV., in: Lucemburkové, s. 389–396.
- Bláhová, Marie: Poznámka k recepci České kroniky Jana Marignoly z Florencie ve středověkých Čechách, in: **Querite primum regnum Dei**, s. 333–341.
- Bláhová, Marie: Setkání civilizací. Asie očima evropského intelektuála 14. století, in: Mundus hominis – cywilizacja, kultura, natura. Wokół interdyscyplinarności badań historycznych. Pod redakcją Stanisława Rosika i Przemysława Wiszewskiego, Wrocław 2006. s. 123–144.
- Bláhová, Marie: Možnosti a formy cestování ve středověkých Čechách a jejich odraz v soudobé historiografii, in: **Cesty a cestování v životě společnosti**, s. 39–54.
- Bobková, Lenka: Soupis českých držav v Horní Falci a ve Francích za vlády Karla IV., SAP 30, 1980, s. 169–228.
- Bobková Lenka, Územní politika prvních Lucemburků na českém trůně, Acta Universitatis Purkynianae, Phil. et Hist. I, Studia Historica, Monographiae I, Ústí nad Labem 1993.
- Bobková, Lenka-Bartlová, Milena: Velké dějiny zemí Koruny české, sv. IV.b: 1310–1402, Praha – Litomyšl 2003.
- Bobková Lenka: Cestování, součást politické praxe. Cesty Karla IV. po korunních zemích, in: **Cesty a cestování v životě společnosti**, s. 63–69.
- Bobková, Lenka: Rezidenční a správní centra v zemích Koruny české za vlády Lucemburků, **Korunní země v dějinách českého státu III**, s. 23–48.
- Bobková, Lenka: Zhořelecký dvůr a rezidence vévody Jana, in: **Dvory a rezidence ve středověku II.**, s. 197–214.
- Bobková, Lenka: Přivítat a pohostit. Holdovací cesta krále Ladislava do Horní Lužice roku 1454, in: **Dvory a rezidence ve středověku III.** s. 253–269.
- Borovský, Tomáš: Kláštery, panovník a zakladatelé na středověké Moravě (Knižnice Matice Moravské, sv. 16), Brno 2005.

- Burdach, Konrad: Vom Mittelalter zur Reformation. Bd. III.2, 1–2: Der Dichter des Ackermann aus Böhmen und seine Zeit, Berlin 1926–1932.
- Cermanová, Pavlína: Kronikáři, učenci a literáti na dvoře Václava IV. a Zikmunda, in: **Lucemburkové**, s. 576–584.
- Cesty a cestování v životě společnosti.** Sborník příspěvků z konference konané 6.–8. září 1994 v Ústí nad Labem. Uspořádaly Lenka Bobková a Michaela Hrubá, Acta Universitatis Purkynianae, phil. et hist. Studia historica II, 1995.
- Císařová-Kolářová, Anna: Žena v hnutí husitském, Praha 1915.
- Císařová-Kolářová Anna: Žena v Jednotě bratrské, Praha 1942.
- Císařová-Kolářová, Anna: Posluhačky v kapli Betlémské, Praha 1947.
- Czwojdrak, Bozena: Dvory manželek a dětí Vladislava II. Jagelly, in: **Ženy a děti ve dvorské společnosti**, s. 58–63.
- Čapský, Martin: Město pod vládou kazatelů. Charizmatičtí náboženští vůdci ve střetu s městskou radou v pozdně středověkých českých korunních zemích, Praha 2015.
- Čechura, Jaroslav: České země v letech 1378–1437. Lucemburkové na českém trůně II, Praha 2008.
- Česká literatura od počátků k dnešku. Autoři Jan Lehár, Alexandr Stich, Jaroslava Janáčková, Jiří Holý, Praha 1998.
- České umění gotické 1350–1420. Napsal kolektiv autorů, Praha 1970.
- Čornej, Petr: Rozhled, názory a postoje husitské inteligence v zrcadle dějepiscetví 15. století, Praha 1986.
- Čornej, Petr: Tajemství českých kronik. Cesty ke kořenům husitské tradice. Druhé rozšířené a přepracované vydání, Praha – Litomyšl 2003.
- Čornej, Petr: Velké dějiny zemí Koruny české, sv. V.: 1402–1437, Praha – Litomyšl 2010.
- Čornej, Petr: Osudy českých králů a královen. Od Přemyslovce Vratislava II. k Habsburkovi Karlu I., Praha 2013.
- Dannenberg, Lars-Arne: War Bauzen eine Residenz? Überlegungen zu Ursprung und Genese einer Residenzstadt, in: **Korunní země v dějinách českého státu III**, s. 367–402.
- Dáňová, Helena: Chrám sv. Ducha v Hradci Králové, in: **Pro arte**, s. 107–125.
- Davies Norman-Moorhouse, Mikrokosmos. Portret miasta šrodkowoeuropejskiego Vratislavia – Breslau – Wrocław. Przekład Andrzej Pawelec, Kraków 2003.
- Dějiny Bratislavy. Uspořádali Vladimír Horváth, Darina Lehotská, Ján Pleva, Bratislava 1982.
- Dějiny Byzance. Pod vedením Bohumily Zástěrové napsal autorský kolektiv, Praha 1992
- Demetz, Peter: Praha zlatá a černá. Výjevy ze života jednoho evropského města. Z anglického originálu přeložil Zdeněk Horn, Praha 2004.
- Dějiny města Litoměřic. Sestavili Oldřich Kotyza, Jan Smetana a Jindřich Tomas s kolektivem autorů, Litoměřice 1997.
- Dějiny Německa. Helmut Müller ve spolupráci s Karlem Friedrichem Kriegerem, Hannou Vollrath a redakcí Meyers Lexikonu. Přeložili František Kubů, Eliška Melville, Jiří Pokorný, Ivana Ebelová, Praha 1995.
- Dějiny středověku I–II. Za redakce Alice Teichové vypracoval kolektiv autorů, Praha 1968.
- Dějiny východních Čech, ed. Oldřich Felcman. Vedoucí autorského kolektivu František Musil, Praha 2009.

- Dílo Františka Palackého, sv. 1. Práce historické vybral a uspořádal Jaroslav Charvát. Životopisem Fr. Palackého, doslovem a poznámkami opatřil František Krčma, Praha 1941.
- Dlouhá, Markéta: Symbolika barev ve středověku. Kuděj, časopis pro kulturní dějiny, roč. 3, 2001, s. 14–38.
- Doležal, Daniel: Trutnovská manská soustava a její kniha z let 1480–1539, SAP 42, 1992, s. 207–259.
- Doležalová, Eva: Spor krále Václava s arcibiskupem Janem z Jenštejna, in: **Lucemburkové**, s. 656–663.
- Doležalová, Eva: Židé v českých zemích za panování Lucemburků, in: **Lucemburkové**, s. 679–687.
- Duby, Georges: Vznešené paní z 12. století III. Eva a kněží. Z francouzského originálu přeložila Růžena Ostrá, Brno 1999.
- Durdík, Tomáš: Hrad Václava IV. v pražských městech a jejich nejbližším okolí, DP VI/1, 1986, s. 24–46.
- Durdík, Tomáš: Encyklopedie českých hradů, Praha 1995.
- Dvory a rezidence ve středověk [I]**. Uspořádala a redigovala Dana Dvořáčková-Malá, Praha 2006: MHB, Supplementum 1.
- Dvory a rezidence ve středověku II** – Skladba a kultura dvorské společnosti, edd. Dana Dvořáčková – Malá a Jan Zelenka, Praha 2008: MHB, Supplementum 2.
- Dvory a rezidence ve středověku III – Všední a sváteční život na středověkých dvorech**, edd. Dana Dvořáčková-Malá a Jan Zelenka, Praha 2009: MHB 12, Supplementum 3.
- Dvořáčková-Malá, Dana – Zelenka, Jan: Curia ducis, curia regis. Panovnícký dvůr za vlády Přemyslovců. Práce Historického ústavu AV ČR, Řada A – Monographia, sv. 35, Praha 2011.
- Dvořáčková, Daniela: Rytier a jeho král. Stibor ze Stiboric a Žigmund Luxemburský. Sonda do života stredovekého uhorského šľachtica s osobitným zreteľom na územie Slovenska, Bratislava 2003.
- Dvořáčková, Daniela: Marie Uherská a Barbora Celská, **Lucemburkové**, s. 767–772.
- Dvořáčková, Daniela: Čierna kráľovná Barbora Celjská (1392–1451). Životný príbeh uhorskej, rímsko-nemeckej a českej kráľovnej, Budmerice – Bratislava 2013.
- Dvořáčková, Daniela a kolektiv: Človek a svet zvierat v stredoveku. Bratislava 2015.
- Eco, Umberto: O zrcadlech a jiné eseje: znak, reprezentace, iluze, obraz. Přeložili Vladimír Mikeš a Veronika Valentová, Praha 2002.
- Eco, Umberto: Dějiny ošklivosti (ed.). Z italského originálu přeložili I. Adámková, J. Vacek, J. Pelikán, G. Chalupová, K. Vinšová, Z. Obstová, A. Pelánová, Praha 2007.
- Elbel, Petr: Knihovna olomouckého probošta mistra Pavla z Prahy ve světle testamentu z 1. 2. 1441. **Ad vitam et honorem**, s. 595–610.
- Elbel, Petr: Testamenty olomouckého kapitulního duchovenstva od druhé poloviny 14. století do počátku husitství. Pozdně středověké testamenty, s. 145–187.
- Elbel, Petr: Kapitoly z dějin katolické církevní správy na Moravě v době husitské (1408–1457). Dis. Práce HÚ FF Masarykovy univerzity, Brno 2007.
- Elbel, Petr: Pobyty vyslanců a poslů města Znojma na dvoře krále Zikmunda a rakouského vévody Albrechta V. Ve světle znojenských městských účtů z let 1421–1422. příspěvek k dvorské každodennosti, in: (viz níže Sborník) Dvory a rezidence ve středověku III., s. 475 až 502.

- Elbel, Petr: Olomoucký biskup Jan Železný a Zikmund Lucemburský. Příspěvek k poznání Zikmundovy spojenecké sítě v českých zemích a jeho dvorských struktur, SMB 6/2014 (č. 1), s. 17–68.
- Fajt, Jiří (ed.): Karel IV. – císař z boží milosti. Kultura a umění za vlády Lucemburků 1310–1437, Praha 2006.
- Felcman Ondřej s kolektivem, Území východních Čech od středověku po raný novověk. Kapitoly k územně správním dějinám regionu, Praha 2011
- Ferro, Marc: Dějiny Francie. Z francouzského originálu přeložily Jitka Matějů a Doubravka Olšáková, Praha 2009.
- Fichtenau, Heinrich: Forschungen über Urkundenformeln, MIÖG 94, 1986, s. 285–339.
- Finckh, Ruth: Die Bändigung der wilden Mädchen. Der Amazonenstoff in Ulrichs von Etzenbach 'Alexander' und die böhmische Hofkultur, Deutsche Literatur des Mittelalters in Böhmen und über Böhmen (Vorträge der internationalen Tagung: Universität České Budějovice, 8. bis 11. September 1999), hrsg. von Dominique Fliegler und Václav Bok, České Budějovice 1999, s. 81–105.
- Fink, Erich: Geschichte der landesherrlichen Besuche in Breslau, in: Mittheilungen aus dem Stadtarchiv und der Stadtbibliothek zu Breslau III, Breslau 1897, s. 1–54.
- Frazer, James George: Zlatá ratolest. Z anglického originálu přeložili E. Herold a V. Heroldová-Štovičková, Praha 1994.
- Frolík, Jan – Sigl, Jiří: Chrudim v pravěku a středověku. Obrázky každodenního života, Chrudim 1998.
- Frolík, Jan: Chrudim českých královen, Chrudim 2002. Große Bayerische Biographische Enzyklopädie, hrsg. von Hans-Michael Körner unter Mitarbeit von Bruno Jahn, Bd. 1–4, München 2005. Halecki, Oskar: Jadwiga Andegaweńska i kształtowanie się Europy Środkowoschodniej. Z angličtiny do polštiny přeložila Maria Borowska-Sobotka, Kraków 2000.
- Hána, Jiří: Haléře „Rotlevovy“ a „Kaplířovy“. Příspěvek k chronologii české drobné mince z let 1384–1436, Numismatický sborník 20, 2005, s. 109–126.
- Handbuch der bayerischen Geschichte – Bd. 2: Das alte Bayern. Der Territorialstaat vom Ausgang des 12. Jahrhunderts bis zum Ausgang des 18. Jahrhunderts. Begründet von Max Spindler, hrsg. von Andreas Kraus. Zweite, überarbeitete Auflage, München 1988.
- Handbuch der Marienkunde: Bd 1. Theologische Grundlegung, Geistliches Leben – Bd. 2. Gestaltetes Zeugnis, glaubiger Lobpreis; hrsg. von Wolfgang Beinert und Heinrich Petri, Regensburg 1996–1997.
- Hartmann, Peter Claus: Bayerns Weg in die Gegenwart. Vom Stammesherzogtum zum Freistaat heute, Regensburg 1989.
- Heer, Friedrich: Evropské duchovní dějiny. Z německého originálu přeložil Martin Žemla, Praha 2000.
- Hlaváček, Ivan: Husitské sněmy, SH 4, 1956, s. 71–109.
- Hlaváček, Ivan: Studie k diplomacie Václava IV.: IV. Itinerář krále Václava IV. (1361–1419), Československý časopis historický 10, 1962, s. 77n.
- Hlaváček, Ivan: Das Urkunden- und Kanzleiwesen des böhmischen und römischen Königs Wenzel (IV.) 1376–1419. Ein Beitrag zur spätmittelalterlichen Diplomatie (Schriften der MGH, Bd. 23), Stuttgart 1970.
- Hlaváček, Ivan: K organizaci státního správního systému Václava IV. Dvě studie o jeho itineráři a radě, AUC-Phil. et Hist., monographia 137, Praha 1991.

- Hlaváček, Ivan: Diplomatie in: Vademecum, s. 153–236.
- Hlaváček, Ivan: Přehledné dějiny českých a moravských knihoven do počátku novověku (cca 1526), in: Dějiny knihoven a knihovnictví. Kolektiv autorů, Praha 2002, s. 79 až 114.
- Hlaváček, Ivan: Knihy a knihovny v českém středověku. (Studie k jejich dějinám do husitství), Praha 2005.
- Hlaváček, Ivan: Dvůr na cestách. Několik úvah a podnětů, in: Korunní země v dějinách českého státu III, s. 91–111.
- Hlaváček, Ivan: Überlegungen zum Kapellanat am Luxemburgischen Hof unter Johann von Luxemburg, Karl IV. und Wenzel, in: Höfe-Residenzen-Itinerare, hrsg. von Mlada Holá, Martina Jeránková, Klára Woitschová, Praha 2011, s. 125–152.
- Hlavačková, Miriam: Kapitula pri Dóme sv. Martina. Intelektuálne centrum Bratislavy v 15. storočí, Bratislava 2008.
- Hledíková, Zdeňka: Úřad generálních vikářů pražského arcibiskupa v době předhusitské, AUC, phil. – hist., monographia 41, Praha 1971.
- Hledíková Zdeňka: Litomyšlský biskup Jan IV. a jeho vizitace, StR 21, 1982, s. 115–137.
- Hledíková, Zdeňka: Závěť Elišky Přemyslovny. Královský Vyšehrad III. Sborník příspěvků ze semináře 26. 9. 2006: Vyšehrad a Přemyslovci. Redigoval Bořivoj Nechvátal ve spolupráci s Jiřím Huberem a Janem Kotousem, Kostelní Vydří 2007.
- Hledíková, Zdeňka: Arcibiskupové a kaplani za Václava IV., in: Lucemburkové. Česká Koruna uprostřed Evropy. Eds. František Šmahel – Lenka Bobková ve spolupráci s Pavlou Maškovou a Robertem Novorným, Praha 2012, s. 777–784.
- Hoensch, Jörg K.: Itinerar König und Kaiser Sigismunds, 1368–1437, Warendorf 1995.
- Hoensch, Jörg K.: Kaiser Sigismund. Herrscher an der Schwelle zur Neuzeit 1368–1437, München 1996.
- Hoensch, Jörg K.: Lucemburkové. Pozdně středověká dynastie celoevropského významu 1308–1437. Z německého originálu přeložila Markéta Maurová, Praha 2003 (Edice Dějiny Evropy, sv. 5).
- Holá Mlada: „Fuit honorifice susceptus“. Holdovací cesty českých panovníků do Vratislavi v pozdním středověku, in: **Korunní země v dějinách českého státu III**, s. 273–299.
- Holá, Mlada: Pobyty Karla IV. a jeho dvora ve Vratislavi v letech 1348–1372, in: **Dvory a rezidence ve středověku (MHB, Supplementum 1)**, Praha 2006, s. 163–189.
- Holá, Mlada: Curia imperialis. K možnosti ubytování dvora českých králů ve Vratislavi a k funkcím jejich sídel (1335–1526), in: **Dvory a rezidence ve středověku II**, Praha 2008, s. 169–196.
- Holá, Mlada: Holdovací cesty panovníků do Vratislavi. V pozdním středověku a raném novověku (1437–1617), Praha 2012.
- Horák, Bohumil: Dějiny zeměpisu. I. Starověk a středověk, Praha 1954.
- Hrubý, Vladimír: Katedrála sv. Ducha – Kaple sv. Klimenta – Biskupská rezidence, Hradec Králové 2002.
- Hrubý, Vladimír – Panoch, Pavel: „Ke slávě Ducha. Sedm století výtvarného umění v králové hradecké diecézi.“ Východočeská galerie v Pardubicích (prosinec 2002–září 2004).
- Iwańczak, Wojciech: Po stopách rytířských příběhů. Rytířský ideál v českém písemnictví 14. století. Z polského originálu přeložil Luděk Brožek, Praha 2001 [= Tropem

- rycerskiej przygody. Wzorzec rycerski w piśmiennictwie czeskim XIV wieku, Warszawa 1985].
- Jakubec, Jan: Dějiny literatury české I. Od nejstarších dob do probuzení politického, Praha 1929.
- Janák, Jan – Hledíková, Zdeňka: Dějiny správy v českých zemích do roku 1945, Praha 1989.
- Kaczmarek, Romuald: Prawdopodobny dom królów czeskich na rynku we Wrocławiu, in: **Korunní země v dějinách českého státu III**, s. 255–270.
- Kadlec, Jaroslav: Katoličtí exulanti čeští doby husitské, Praha 1990.
- Kalabová, Martina: Věnné majetky uherských královen za Barbory Celjskej a Alžbety Luxemburskej, *Medea, Studia mediaevalia et antiqua VI*, 2002, s. 83–107.
- Kaňák, Miloslav: Milíč z Kroměříže. Na českých překladech z Milíčova díla spolupracoval Karel Červený, Praha 1975.
- Kavka, František: Poslední Lucemburk na českém trůně. Králem uprostřed revoluce, Praha 1998.
- Kavka, František: Čtyři ženy Karla IV. Královské sňatky, Praha – Litomyšl 2002.
- Kejř, Jiří: Husitský právník M. Jan z Jesenice, Praha 1965.
- Kejř, Jiří: Husův proces, Praha 2000.
- Kobler, Friedrich: Landshut und Prag im 14. Jahrhundert, in: **Prag und die grossen Kulturzentren Europas in der Zeit der Luxemburger (1310–1437)**, s. 145–162.
- Kolářová, Anna viz Císařová, Anna
- Kopičková, Božena: Jan Želivský, Praha 1999.
- Kopičková, Božena: V soumraku Lucemburků, *ĎaS 16*, 1994, s. 9–14.
- Kopičková Božena – Vidmanová Anežka, Listy na Husovu obranu z let 1410–1412. Konec jedné legendy?, Praha 1999.
- Kopičková, Božena: „...quod mulieres, que sunt in Christo, in hoc tempore viros in virtutibus antecurrunt.“ Bohemian Reformers. Radically New View of Women and Marriage? From the Late Fourteenth Century to 1419, *The Bohemian Reformation and Religious Practice, Vol. 4*, Praha 2002, s. 81–97.
- Kopičková, Božena: Eliška Přemyslovna. Královna česká, Praha 2003¹, 2008².
- Kopičková, Božena: Písemnosti z pozůstalostního řízení po úmrtí české královny-vdovy Žofie. Dodatek k výpovědi pozůstalostního inventáře, in: *Querite primum regnum Dei*. Sborník příspěvků k počtě Jany Nechutové. K vydání připravili Helena Krmíčková, Anna Pumprová, Dana Růžičková a Libor Švanda, Brno 2006, s. 483–495.
- Kopičková, Božena: Doplňující informace k testamentu královny Žofie s přihlédnutím k pozůstalostnímu inventáři, in: *Pozdně středověké testamenty v českých městech. Prameny, metodologie a formy využití*. Sestavily Kateřina Jíšová a Eva Doležalová, Praha 2006, s. 121–137.
- Kopičková Božena: Ideální modely života ovdovělých královen, kněžen a šlechticů v českém středověku ve světle reality, in: *Dějiny žen aneb Evropská žena od středověku do 20. století v zasetí historiografie*. (Sborník příspěvků z IV. pardubického bienále 27.–28. dubna 2006). Edd. Kateřina Čadková – Milena Lenderová – Jana Stráníková, Pardubice 2006, s. 223–240.
- Kopičková, Božena: Projevy mateřského citu nebo smyslu pro povinnost u bezdětné české královny Žofie?, in: *Donum magistrae. Ad honorem Dana Martínkové*. K vydání připravili Zuzana Silagiová, Hana Šedinová a Petr Kitzler, Praha 2007, s. 179–188.
- Kopičková, Božena: Královny Johana a Žofie. **Lucemburkové**, s. 758–760.
- Kopičková, Božena: Věnná města a jiné majetky českých královen ve 14. a 15. století, in: **Ženy a děti ve dvorské společnosti**, s. 97–108 (poznámky tamtéž s. 148–158).
- Korunní země v dějinách českého státu III**. Rezidence a správní sídla v zemích České koruny ve 14. a 17. století. Sborník příspěvků z mezinárodního kolokvia konaného ve dnech 29.–31. března 2006 v Cam-Gallasově paláci v Praze. Edd. Lenka Bobková a Jana Konvičná, Praha 2007.
- Kozáková, Anděla: Právní postavení ženy v českém právu zemském, Praha 1926.
- Krása, Josef: Astrologické rukopisy, *Umění 12*, 1964, s. 466–486.
- Krása, Josef: Rukopisy Václava IV., Praha 1971.
- Krása, Josef: České iluminované rukopisy 13./16. století, Praha 1990.
- Kraus, Andreas: *Geschichte Bayerns. Von den Anfängen bis zur Gegenwart*. Dritte, erweiterte Auflage, München 20043.
- Krsková, Dagmar: Královny a jejich věnná města, *Dvůr Králové nad Labem 2001*.
- Krzenek, Thomas: Sophie von Wittelsbach – eine Böhmenkönigin im Spätmittelalter, in: *Fürstinnen und Städterinnen. Frauen im Mittelalter*, hg. von Gerald Beyreuther – Barbara Pätzold – Erika Uitz, Freiburg i. Br. – Basel – Wien 1993, s. 65–87.
- Kubínová, Kateřina: Jan Marignola a památky doby Karla IV., *ČČH 97*, 1999, s. 476–505.
- Kubů, František: Říšský sněm v Chebu 1389, *Sborník chebského muzea*, Cheb 1995, s. 17–27.
- Kybal, Vlastimil: M. Matěj z Janova. Jeho život, spisy a učení, Brno 2000.
- Kybalová, Ludmila: Dějiny odívání. Středověk, Praha 2001.
- Lesný, Ivan: Zpráva o nemocech mocných. Významné historické postavy očima neurologa, Praha 1984.
- Lohmeier, Georg: *Die Ahnen des Hauses Bayern. Die Geschichte der Wittelsbacher*, München 1980.
- Lorenc, Vilém: *Nové Město pražské*, Praha 1973.
- Lucemburkové**. Česká koruna uprostřed Evropy. Eds. František Šmahel a Lenka Bobková ve spolupráci s Pavlínou Maškovou a Robertem Novotným, Praha 2012.
- Macek, Josef: Víra a zbožnost Jagellonského věku, Praha 2001.
- Märtl, Claudia: Frankreich. Herzog Ludwig VII. von Bayern-Ingolstadt (1368–1447) und seine Schwester Isabeau am französischen Königshof, in: *Bayern mitten in Europa. Vom Frühmittelalter bis ins 20. Jahrhundert*, hrsg. von Alois Schmid und Katharina Weigand, München 2005, s. 107–120.
- Medek, Václav: *Cesta české a moravské církve staletími*, Praha 1982.
- Melichar Václav (a kolektiv): *Dějiny Polska*, Praha 1975.
- Mencl, Václav: Východočeské kostely z doby kolem roku 1400, *Umění XV*, 1942–43, s. 361–363.
- Mencl, Václav: *Česká architektura doby lucemburské*, Praha 1948.
- Mezník, Jaroslav: *Praha před husitskou revolucí*, Praha 1990.
- Mikulka, Jaromír: *Dějiny Hradce Králové do roku 1850 (I.1)*, Hradec Králové 1996.
- Moravcová, Irena: Dvůr královny Markéty Babenberské mezi lety 1246–1266, in: **Dvory a rezidence ve středověku (MHB, Supplementum 1)**, s. 21–42.
- Morgan O. Kenneth: Dějiny Británie. Z anglického originálu přeložili Ivo Šmoldas, Miloslav Korbělík, Michal Kalina, Jana Spurná, Praha 2010.
- Nechutová, Jana: *Latinská literatura českého středověku do roku 1400*, Praha 2000.
- Nechutová, Jana: Ženy v Husově okolí. K protiženským satírám husitské doby, in: *Jan Hus mezi epochami, národy a konfesemi*. Sborník z mezinárodního sympozia,

- konaného 22.–26. září 1993 v Bayreuthu. K vydání připravil Jan Blahoslav Lášek ve spolupráci se členy mezinárodního symposia, Praha 1995, s. 68–73.
- Nejedlý, Martin: Kroniky Jeana Froissarta a jejich snaha o hierarchické uspořádání světa, ČČH 94, 1996, s. 481–527.
- Nejedlý, Martin: Fortuny kolo vrtkavé. Láska, moc a společnost ve středověku, Praha 2003.
- Nejedlý, Martin: “V Praze jsou tři města, mnoho výstavných kostelů a lidé zbožní...” Obraz českých zemí a jejich panovníků ve francouzsky psané literatuře 14. století, in: Evropa a Čechy na konci středověku. Sborník příspěvků věnovaných Františku Šmahelovi. Vydali Eva Doležalová, Robert Novotný a Pavel Soukup, Praha 2004, s. 35–57.
- Nejedlý, Zdeněk: Dějiny města Litomyšle a okolí. I. do r. 1421, Litomyšl 1903.
- Novotný, Robert: Ráj milců? Nižší šlechta na dvoře Václava IV., in: **Dvory a rezidence ve středověku II**, s. 215–229.
- Novotný, Václav: Náboženské hnutí české ve 14. a 15. století – I. Do Husa, Praha, bez data [1915].
- Novotný, Václav: M. Jan Hus. Život a učení. Díl I., část 1.: Život a dílo, Praha 1919.
- Ohler, Norbert: Katedrála. Náboženství, politika, architektura, dějiny. Z německého originálu přeložil Vladimír Petkevič, Praha 2006.
- Orlop, Nikolaus: Alle Herrscher Bayerns. Herzöge, Kurfürsten, Könige-von Garibald I. bis Ludwig III. 2. verbesserte und erweiterte Auflage, München 2006.
- Palacký, František: Dějiny národu českého v Čechách a na Moravě, II.2: Od roku 1333 do 1403, Praha 1876; III.1: Od roku 1403 do 1424, Praha 1850.
- Patze, Hans: Die Hofgesellschaft Kaiser Karls IV. und König Wenzels in Prag, Blätter für deutsche Landesgeschichte 114, 1978, s. 733–773.
- Paula, Georg – Weski, Timon: Landkreis München. Ensembles: Baudenkmäler, Archäologische Denkmäler, München 1997 (Denkmäler in Bayern, Bd. I.17).
- Pelzel, Franz Martin: Lebensgeschichte des Römischen und Böhmisches Königs Wenceslaus, Teil 1. (1361–1395); Teil 2. (1395–1419), Prag 1788–1790.
- Podlaha, Antonín: Series praepositorum, decanorum, archidiaconorum aliorumque praelatorum et canonicorum s. Metropolitanae ecclesiae Pragensis a primordiis usque ad praesentia tempora, Pragae 1912.
- Polívka, Miloslav: Mikuláš z Husi a nižší šlechta v počátcích husitské revoluce. RČAV, řada společenských věd, roč. 92, Praha 1982.
- Polívka, Miloslav: K šíření husitství v Praze. Bratrstvo a kaple Božího těla na Novém Městě pražském v předhusitské době, FHB 5, 1983, s. 95–118.
- Prag und die grossen Kulturzentren Europas in der Zeit der Luxemburger (1310–1437)**. Internationale Konferenz aus Anlaß des 660. Jubiläums der Gründung der Karlsuniversität in Prag, 31. März – 5. April 2008, ed. Markéta Jarošová – Jiří Kuthan – Stefan Scholz, Praha 2008.
- Praha středověká (Čtvero knih o Praze). Sestavil a odborně revidoval Emanuel Poche, Praha 1983.
- Pro arte**. Sborník k počtě Ivo Hlobila ed. Dalibor Prix, Praha 2002.
- Rác, Jiří: Nástin dějin předhusitského Mělníka, Vlastivědný sborník Mělnicka I, 1982, s. 41–59.
- Rapp, Francis: Církev a náboženský život západu. Na slonku středověku. Z francouzského originálu přeložila Stanislava Káňová, Brno 1996.

- Reichert, Folker E.: Begegnungen mit China. Die Entdeckung Ostasiens im Mittelalters, Sigmaringen 1992.
- Reichert, Folker E.: Der Einfluß der Ostasienreisen des Mittelalters auf die Kartographie, in: **Cesty a cestování v životě společnosti**, s. 157–169.
- Rolleder, Anton: Die Herren von Krawarn, ZVGMS 2, 1898, s. 207–215.
- Royt, Jan – Šedinová, Hana: Slovník symbolů, Praha 1998.
- Rozehnalová, Jana: Obrazy Východu ve středověkých rukopisech. K proměnám evropského vztahu k „jinému“. Disertační práce: Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, Ústav religionistiky, Brno 2007.
- Růžek, Vladimír (ed.): srov. výše (odd. Ostatní prameny): Sedláček, August: Atlasy erbů a pečetí české a moravské středověké šlechty (1–5), Praha 2001 až 2003.
- Řezník, Miloš: Dějiny Polska v datech, Praha 2010.
- Říhová Milada, Regimina sanitatis jako pramen k poznání každodennosti dvou Lucemburků (Václav IV. a Zikmund v naučeních Mistra Albíka), MHB 5, 1998, s. 91–102.
- Říhová, Milada: Dvorní lékař posledních Lucemburků: Albík z Uničova, lékař králů Václava IV. a Zikmunda, profesor pražské univerzity a krátký čas i arcibiskup pražský, Praha 1999.
- Říhová, Milada: Byl Václav IV. homosexuál? Příspěvek k dějinám středověké každodennosti, in: Ve znamení zemí Koruny české. Sborník k šedesátým narozeninám profesorky Lenky Bobkové. Sestavili Luděk Březina, Jana Konvičná a Jan Zdichynec, Praha 2006, s. 489–498.
- Sedláček, August: Hrady, zámky a tvrze království českého I–XV, Praha 1882–1927 (viz výše zkratku Sedl. HZ)
- Sedláček, August: Dějiny královského krajského města Písku nad Otavou. Díl I. Od nejstarší doby až do zřízení královského úřadu. Díl II. Od zřízení královského úřadu až do dnešní doby, Písek 1911–1912.
- Sedláček, August: Atlasy erbů a pečetí české a moravské středověké šlechty: srov. výše odd. **Ostatní prameny**
- Seibt, Ferdinand: Lesk a bída středověku. Z německého originálu přeložil Petr Dvořáček, Praha 2000.
- Schlenz, Johann: Geschichte des Propsteistiftes St. Stephan in Leitmeritz, Prag 1933 (Quellen und Forschungen aus dem Gebiete der Geschichte, Bd. 13).
- Schlosser, Julius von: Die Bilderhandschriften des Königs Wenzel I., Jahrbuch der kunsthistorischen Sammlungen des Allerhöchsten Kaiserhauses 14, 1893, s. 214–317.
- Smetánka, Zdeněk: Hmotná kultura, in: Kultura středověku. Vypracoval Pavel Spunar s kolektivem, Praha 1995, s. 9–43.
- Smithová, Virginia: Dějiny čistoty a osobní hygieny. Z anglického originálu přeložila Alena Faltýsková, Praha 2011.
- Slovník křesťanské kultury. Autoři Nicole Lemaítrová, Marie-Thérèse Quinsonová, Véronique Sotová. Z francouzského originálu přeložili a upravili: Jan Binder, Věra Hrubanová, Kateřina Křičková, Věroslava Senjuková, Dana Slabochová, Mario Stretti, Praha 2002.
- Slovník latinských spisovatelů. Zpracoval kolektiv autorů za vedení Evy Kuřákové a Anežky Vidmanové, Praha 1984.
- Śnieżyńska-Stolot, Ewa: Das Kreieren der Phantasie bei dem mittelalterlichen Künstler auf Grund von sogenannten Drolerien, Umění 40, 1992, s. 312–319.

Sochorová, Michaela: Význam a symbolika barev ve středověku. Bakalářská diplomová práce: Masarykova univerzita v Brně, Filozofická fakulta, seminář estetiky, Brno 2013.

Soukup, Pavel: Reformní kazatelství Jakoubek ze Stříbra, Praha 2011.

Spěváček, Jiří: Karel IV. Život a dílo (1316–1378), Praha 1978.

Spěváček, Jiří: Král diplomat (Jan Lucemburský 1296–1346), Praha 1982.

Spěváček Jiří: Václav IV. 1361–1419. K předpokladům husitské revoluce, Praha 1986.

Stejskal, Karel: Divadlo na dvoře Václava IV. (K otázce antických tradic ve středověkém divadle). Prolegomena scénografické encyklopedie, Scénografický ústav, Praha 1971, s. 57–76.

Stejskal, Karel – Voit, Petr: Iluminované rukopisy doby husitské, Praha 1991.

Studničková, Milada: Hoforder der Luxemburger, Umění 40, 1992, s. 320–328.

Studničková, Milada: Dvorské řády Lucemburků, in: Lucemburkové, s. 458–460.

Suchánek, Drahomír: Vláda žen. Autorita a postavení panovnic na počátku vrcholného středověku, Historický obzor, roč. 18 (I.-II.), 2007, s. 19–30.

Svoboda Jiří – Vašků Zdeněk – Cílek Václav, Velká kniha o klimatu zemí Koruny české, Praha 2003.

Šimek, František: Pseudo-Mandeville a jeho cestopis, LF 33, 1906, s. 30–44.

Šimek, František – Janáček, Josef: Cestopis tzv. Mandevilla, Praha 1963.

Šlancarová, Věra: Středověké prsteny z Brna, Brno v minulosti a dnes 19, 2006, s. 57–75.

Šmahel, František: Od středověku k novověku: modi legendi et videndi, Umění 32, 1984, s. 318–330.

Šmahel, František: Silnější než víra: magie, pověry a kouzla husitského věku, Sborník vlastivědných prací z Podblanicka 30–32, 1990, s. 31–51.

Šmahel, František: Husitská revoluce, Praha 1993: I. Doba vymknutá z kloubů; II. Kořeny české reformace; III. Kronika válečných let; IV. Epilog bouřlivého věku.

Šmahel, František: Smuteční ceremonie a rituály při pohřbu císaře Karla IV., ČČH 91, 1993, s. 401–416.

Šmahel, František: Husitské Čechy. Struktury, procesy, ideje, Praha 2001.

Šmahel, František: Cesta Karla IV. do Francie 1377–1378, Praha 2006.

Štěpán, Václav: Osobnost Lacka z Kravař. 1. část: Lackův politický vzestup – 2. část: Na vrcholku politické dráhy, ČMM: 110, 1991, s. 217–238; 112, 1993, s. 11–41.

Štěpán, Václav: Vražda čtyř členů královské rady na Karlštejně roku 1397, ČČH 92, 1994, s. 24–44.

Štěpán Václav, Moravský markrabě Jošt (1354–1411), (Knihnice Matice moravské, sv. 10), Brno 2002.

Šulc, Petr: Struktura pozemkové držby v hradeckém kraji na počátku 15. století, ČNM – řada historická 166, 1997, s. 65–72.

Šusta, Josef: Karel IV. Otec a syn 1333–1346, ČD II.3, Praha 1946.

Tomek, Václav Vladivoj: Dějepis města Prahy, díl III – V, Praha 1875–1899.

Thomas, Alfred: Čechy královny Anny. Česká literatura a společnost v letech 1310–1420. Z anglického originálu přeložil Gabriel Gössel, Praha 2005.

Trattner, Irma: Der Hof als kultureller Raum in Österreich. Rudolf IV. von Österreich im 14. Jahrhundert, in: Prag und die grossen Kulturzentren Europas, s. 313–344. Umělecké památky Čech 1–4, Praha 1977–1982.

Urban, Jan: Hynek Krušina z Lichtenburka a husitská revoluce, FHB 4, 1982, s. 8–47.

Urban, Jan: Lichtenburkové. Vzestupy a pády jednoho panského rodu. (Šlechtické rody Čech, Moravy a Slezska), Praha 2003.

Urbánek, Rudolf: Čeké dějiny, díl III., část 1: Věk poděbradský, část I., Praha 1915.

Urbánek, Rudolf: Královny Johana a Žofie, in: Královny, kněžny a velké ženy české. Redigoval Karel Stloukal, Praha 1941.

Vademecum pomocných věd historických. Napsali Ivan Hlaváček – Jaroslav Kašpar – Rostislav Nový. 1.vydání: Praha 1988; 2. vydání: Praha 1994.

Varsik, Branislav: Husitské revolučné hnutie a Slovensko, Bratislava 1965.

Vavřínek, Vladimír: Alexandr Veliký, Praha 1967.

Veldtrup, Dieter: Zwischen Eherecht und Familienpolitik. Studien zu den Dynastischen Heiratsprojekten Karls IV. Studia Luxemburgensia (Studien zu den Luxemburgern und ihrer Zeit), Bd. II, Warendorf 1988.

Veldtrup, Dieter: Ein „luxemburgisches“ Anniversarbuch? Auszüge aus einer vergessenen Memorialüberlieferung des Prager Veits-Domes, in: Manipulus florum. Aus Mittelalter, Landesgeschichte, Literatur und Historiographie. Festschrift für Peter Johanek zum 60. Geburtstag, hrsg. von Ellen Widder, Mark Mersiowsky, Mark Leuker, Maria-Theresia Münster: New York – München – Berlin 2000, s. 99–149.

Vidmanová, Anežka: Znovu k Alexandru Velikému v Čechách, Studie o rukopisech 27, 1989–1990, s. 15–30.

Vidmanová, Anežka: Nejstarší česká „beletrie“ a její středolatinšské kořeny a paralely, in: Speculum medii aevi – Zrcadlo středověku. Uspořádala a k vydání připravila Lenka Jiroušková, Praha 1998, s. 124–149.

Vidmanová, Anežka viz Kopiczková, Božena

Vítovský, Jakub: Lampa z pozostalosti královnej Žofie Bavorskej v Mestskom múzeu v Bratislave, in: Ars (Bratislava), 1991 (1), s. 44–58.

Vlnas, Vít: Jan Nepomucký, česká legenda, Praha 1993.

Všetečková, Zuzana: Gotické nástěnné malby v kostele sv. Petra a Pavla na Vyšehradě, Královský Vyšehrad. II. Sborník příspěvků ke křesťanskému miléniu a k posvěcení nových zvonů na kapitulním chrámu sv. Petra a Pavla, Kostelní Vydří 2001.

Wappen in Bayern. Ausstellung des Bayerischen Hauptstaatsarchivs München in Verbindung mit der Bayerischen Staatsbibliothek aus Anlaß des 12. Internationalen Kongresses für genealogische und heraldische Wissenschaften (München, 6. September–27. Oktober 1974). Schriftsleitung: Rudolf M. Kloss, München 1974 (Ausstellungskataloge der staatlichen Archive Bayerns, Nr. 8).

Die Wenzelsbibel. Vollständige Faksimile – Ausgabe der Codices Vindobonenses 2759–2764 der Österreichischen Nationalbibliothek Wien. Kommentar von Hedwig Heger, Ivan Hlaváček, Gerhard Schmidt, Franz Unterkircher, Katharina Hranitzky, Karel Stejskal, Graz 1998.

Winzeler, Marius: Görlitz als Residenzstadt des Herzogs Johann von Luxemburg (1377–1396) – eine Spurensuche, in: Korunní země v dějinách českého státu III, 415–433.

Wolkan Rudolf: Geschichte der deutschen Literatur in Böhmen und in den Sudeten Länder, Augsburg 1925.

Žalud, Zdeněk: Královští komorníci, dveřníci a vrátní v lucemburských Čechách (s výhledem do 15. století), in: Dvory a rezidence ve středověku III., s. 461–473.

Žáry, Juraj: Kaplnka českej královnej Žofie Bavorskej v bratislavskom dóme, Umění 38, 1990 (č.1), s. 1–14.

- Žemlička, Josef: Přemysl Otakar I. Panovník, stát a česká společnost na prahu vrcholného feudalismu, Praha 1990.
- Žemlička, Josef: Přemyslovci. Jak žili, vládli, umírali, Praha 2005.
- Žemlička, Josef: Čechy v době knížecí (1034–1198). Druhé opravené a doplněné vydání, Praha 2007.
- Žena v českých zemích od středověku do 20. století. (Kolektiv autorů). Edd. Milena Lenderová, Božena Kopiczková, Jana Burešová, Eduard Maur, Praha 2009.
- Ženy a děti ve dvorské společnosti.** Edd. Dana Dvořáčková-Malá a Jan Zelenka a kolektiv, Praha 2015;
- Žůrek, Václav: Korunovace královny Žofie. Řád Karla IV. a jeho užití v praxi, Colloquia mediaevalia Pragensia 12: Rituály, ceremonie a festivity ve střední Evropě 14. a 15. století, edd. Martin Nodl a František Šmahel, Praha 2009, s. 203–212.
- Žůrek, Václav: Korunovace manželky Václava IV., **Lucemburkové**, s. 801–802.